

Հաստատված է՝ ՀՀ Արմավիրի մարզի Գեղակերտ
մ/դ տնօրեն՝ _____ Ա. Համբարձումյան

Կ.Տ.

« _____ » _____ 20 թ.

«ԳԵՂԱԿԵՐՏ» ԷԿՈ ԹԻՄ

**2022-2023 ուսումնական տարվա
I և II կիսամյակի աշխատանքների իրականացման
թեմատիկ ծրագիր
Շաբաթական 4 ժամ**

*Հիմնադիր-ղեկավար՝
Անուշ Համբարձումյան*

N°	ԹԵՄԱ	ԺԱՄԿԵՏ
1.	Ներթիմային կազմակերպչական աշխատանքներ	
	<p>Նպատակ՝</p> <p>Տալ ինտեգրված գիտելիքներ և զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով սովորողների դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունը, տրամաբանական մտածողությունը, գիտական լեզվամտածողությունը, եզրակացություն անելու կարողությունը: Գործնական նախագծերի միջոցով զարգացնել սովորողների էկոլոգիական կարողությունները և բարձրացնել էկոլոգիական մակարդակը: Կարևոր է բնապահպանական գիտելիքներով, երկրի պահպանությամբ մտահոգված նոր մտածելակերպով մարդու կայացման խնդիրը: Երկիրը պահպանելու խնդիրը պետք է լինի ապրելակերպ, մտածելակերպ: Անհրաժեշտություն է ծանոթանալ այլ երկրներում բնապահպանական խնդիրների լուծման եղանակների հետ:</p> <p>Ծրագիրը առաջարկում է էկոլոգիական կրթության հարցադրումների և խնդիրների լուծման, դաստիարակության, անձի զարգացման և անհատների, խմբերի և մասայական աշխատանքների, անհատական և կոլեկտիվ ստեղծագործության, ուսուցչի և սովորողի համատեղ ստեղծագործական համակարգված մոտեցում:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ամրապնդել գիտելիքներ Երկիր մոլորակի՝ մարդկության ընդհանուր տան տարբեր մասերի ու «հարկաբաժինների», բնական պայմանների և ընձեռնած հնարավորությունների տարբերությունների մասին: 2. Ամրապնդել գիտելիքներ ինչպես օգտվել Երկագնդի ընդհանուր տանից չվնասելով շրջակա միջավայրը: 3. Ամրապնդել գիտելիքներ՝ կանխելով բնական միջավայրի հետագա վաթարացումները : 4. Կարևորել էկոլոգիական դաստիարակություն: 5. Մեծացնել ուշադրությունը շրջակա միջավայրի նկատմամբ: 6. Ծանոթացնել հայրենի բնությանը: 7. Ծանոթացնել էկոլոգիական վիճակի 8. Ծանոթացնել կլիմայական գլոբալ փոփոխություններին և լուծման ուղիներին: 	

	<p>Ծրագրի արդիականությունը</p> <p>Ծրագրի արդիականությունը կարելի է դիտարկել մի քանի նկատառումներով.</p> <p>Ծրագիրը ուղղված է սովորողի բազմակողմանի զարգացմանը և դաստիարակությանը, նրա ինտելեկտի կատարելագործմանը, մտահորիզոնի ընդարձակմանը, դիտողականության, հետազոտական ունակությունների զարգացմանը: Չարգանում է խոսքի տարբեր ձևեր. երկխոսություն, նկարագրություն, բացատրություն, բնապահպանական պատմվածք և այլն: Տեսական և ակտիվ ուսման ձևերի համադրում /խաղ, զրույց, բանավեճ, քննարկում, արշավներ, էքսկուրսիաներ, թրեյնինգներ, կլոբ սեղաններ, քայլարշավներ, բնապահպանական ակցիաներ և այլն/:</p> <p>Էկոլոգիական կրթությունը և էկոլոգիական մշակույթի դեռահասների դաստիարակությունը հասարակության առջև կանգնած գլխավոր խնդիրներից մեկն է: Որպեսզի խուսափենք էկոլոգիայի վրա անցանկալի ազդեցություններից, որպեսզի չարվեն էկոլոգիական սխալներ, որոնք վտանգավոր լինեն առողջության և կյանքի համար, ժամանակակից մարդը պետք է զինված լինի տարրական էկոլոգիական գիտելիքներով և նոր էկոլոգիական մտածողությամբ:</p>	
	<p>Վերջնարդյունք՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կկարողանան մեկնաբանել և բնապահպանական միջոցառումների օգնությամբ դպրոցի սովորողներին իրազեկել Երկիր մոլորակի՝ մարդկության ընդհանուր տան տարբեր մասերի ու «հարկաբաժինների», բնական պայմանների և ընձեռնած հնարավորությունների տարբերությունների մասին: 2. Կկարողանան վիկտորինա խաղի միջոցով ներկայացնել ինչպես օգտվել Երկագնդի ընդհանուր տանից չվնասելով շրջակա միջավայրը: 3. Թափոնները տեսակավորելով կկարողանան կանխել բնական միջավայրի հետագա վաթարացումները : 4. Կազմակերպել ծառատունկ և աճեցնել սենյակային մշակաբույսեր ավելացնելով դպրոցում կանաչապատ տարածքները կարևորելով մաքուր օդը: 5. ԿԿազմակերպեն իրազեկում արշավ դպրոցում՝ մեծացնել ուշադրությունը շրջակա միջավայրի նկատմամբ: 6. Տեսաֆիլմերի միջոցով կներկայացնեն շրջակա միջավայրի աղտոտման տեսակները և կներկայացնեն լուծման հնարավոր ուղիները: 7. Պատի ստենդի միջոցով կներկայացնեն կլիմայական գլոբալ փոփոխություններին և լուծման ուղիներին: 	

2.	Բնօգտագործում և բնապահպանություն հասկացությունները	
3.	Բնական ռեսուրսներ և բնական պայմաններ	
4.	Բնական ռեսուրսների և բնական պայմանների գնահատում	
5.	Բնական միջավայրի մարդածին աղտոտում , աղտոտման տեսակները	
6.	Ընդերքի ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը	
7.	Ընդերքի ռեսուրսների համալիր օգտագործման և պահպանման հիմնախնդիրները	
8.	Մթնոլորտը և մարդը	
9.	Մթնոլորտի աղտոտման նյութերը	
10.	Մթնոլորտի պահպանումը աղտոտումից	
11.	Ծառատունկ	
12.	Մենյակային բույսերի մշակման տեխնոլոգիաները	
13.	Ծաղիկների բազմացում	
14.	Զրային ռեսուրսներ և դրանց օգտագործումը	
15.	Զրոլորտն աղտոտող նյութեր	
16.	Զրային ռեսուրսների պահպանումը	
17.	Մեր շրջապատի բնական միջավայրի աղտոտման աղբյուրները	
18.	Հողային ռեսուրսներ և դրանց օգտագործման առանձնահատկությունները	
19.	Հողային ռեսուրսների պահպանումը	
20.	Ռացիոնալ բնօգտագործում	
21.	Բուսական ռեսուրսներ , օգտագործման առանձնահատկությունը	
22.	Անտառային ռեսուրսներ, օգտագործումը	
23.	Բուսական ռեսուրսների պահպանումը և վերականգնումը	
24.	Կենդանական ռեսուրսների օգտագործման առանձնահատկությունը	
25.	Կենդանական ռեսուրսների պահպանումը և վերականգնումը	
26.	Կենսաբանական բազմազանության պահպանություն «Կարմիր գիրք»	
27.	Բնական լանդշաֆտների պահպանումը և բարելավումը	
28.	Հատուկ պահպանվող տարածքներ	

29.	Բնական միջավայրի դիտարկումները և վերահսկողությունը	
30.	Շաբաթօրյակ	
31.	Մեր շրջապատում առկա բնապահպանական հիմնախնդիրները	
32.	Բնական միջավայրի որակը և այն բարելավելու միջոցները	
33.	Նոր համաշխարհային բնապահպանական ռազմավարություն	
34.	Տնտեսական աճից դեպի կայուն զարգացում	
35.	Միջազգային համագործակցությունը բնապահպանության բնագավառում	
36.	Բնօգտագործման և բնապահպանական հիմնախնդիրները Հայաստանում	
37.	Սևանա լճի պահպանություն	
38.	Հայաստանի կարմիր գիրք	
39.	ՀՀ ում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ	
40.	Արշավների կազմակերպումը	
41.	ՀՀ բնապահպանության օրենսդրությունը , պետություն և քաղաքացի իրավունքները և պարտականությունները	
42.	Շաբաթօրյակ	
43.	Մեր շրջապատում առկա բնապահպանական հիմնախնդիրները	
44.	Հայաստանի Հանրապետության բնության հուշարձանները	
45.	Նորածնությունը և բնապահպանությունը	
46.	Լրատվությունը և բնապահպանությունը	
47.	Կանաչ ենթակառուցվածքներ	
48.	Հայաստանում ջրի հիմնախնդիրը և լուծման ուղիները	
49.	Հայաստանում աղակալած հողերի հիմնախնդիրը և լուծման ուղիները	
50.	Հայաստանում պարենի հիմնախնդիրը և լուծման ուղիները	
51.	Ինչպես կանխարգելել կլիմայի վտանգավոր փոփոխությունները	
52.	«Կանաչ» էներգիայի աղբյուրները	
53.	Միջուկային էներգետիկա	
54.	Էներգիայի վերականգնվող աղբյուրները	

55.	Էներգիայի տարբեր աղբյուրների առավելություններն ու թերությունները	
56.	Էներգաարդյունավետություն և էներգախնայողություն	
57.	Կանաչ շինարարություն. պասիվ և ակտիվ տներ	
58.	Կանաչ քաղաքներ	
59.	Ածխածնային հետք	
60.	Շաբաթօրյակ	
61.	Մեր շրջապատում առկա բնապահպանական հիմնախնդիրները	
62.	Արշավների կազմակերպումը	
63.	Ինչպես կարող եմ օգնել մոլորակին: Նվազեցնում ենք մեր ածխածնի հետքը	
64.	Գլոբալ համագործակցություն կլիմայի փոփոխության և կայուն զարգացման հարցում	
65.	Կլիմա և եղանակ Կլիմայի փոփոխության պատճառները. դարեր	
66.	Կլիմայի տեսակներ և կլիմայական գոտիներ	
67.	Ինչու՞ և ինչպե՞ս է կլիման փոխվել անցյալում	
68.	Կլիմայի փոփոխության պատճառները. միլիոնավոր տարիներ	
69.	Կլիմայի փոփոխության պատճառները. տասնյակ և հարյուր հազարավոր տարիներ	
70.	Կլիմայի ներկա փոփոխությունները	
71.	Ինչպե՞ս են կլիմայի փոփոխություններն ազդում բնության և մարդու վրա	
72.	Ինչպե՞ս են կլիմայի փոփոխություններն ազդում եղանակի վրա	
73.	Ինչպե՞ս է կլիմայի փոփոխությունն ազդում բուսական և կենդանական աշխարհի վրա	
74.	Շաբաթօրյակ	
75.	Մեր շրջապատում առկա բնապահպանական հիմնախնդիրները	
76.	Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ/ էքսկուրսիա/	
77.	Ինչպե՞ս են կլիմայական փոփոխություններն ազդում Երկրի ջրային ռեսուրսների վրա	

78.	Ինչպե՞ս է կլիմայի փոփոխությունն ազդում անտառների վրա Ինչպե՞ս են կլիմայի փոփոխություններն ազդում գյուղատնտեսության վրա	
79.	Ինչպե՞ս են կլիմայական փոփոխություններն ազդում լեռների վրա	
80.	Ինչպե՞ս են կլիմայի փոփոխություններն ազդում առափնյա շրջանների վրա	
81.	Ինչպե՞ս են կլիմայական փոփոխությունները ազդում արկտիկական շրջանների վրա	
82.	Ինչպե՞ս են կլիմայական փոփոխություններն ազդում քաղաքների և մարդու առողջության վրա	
83.	Ինչպե՞ս են կլիմայի փոփոխություններն ազդում սոցիալական խնդիրների վրա	
84.	Շաբաթօրյակ	
85.	Մեր շրջապատում առկա բնապահպանական հիմնախնդիրները	
86.	Արշավների կազմակերպումը	
87.	Շրջակա միջավայրի վիճակի գնահատում	
88.	Նախագծային աշխատանքների մշակման սկզբունքները	
89.	Էկո-սեմինարներ և գործնական հմտությունների զարգացում	
90.	Տեսակավորման մոտեցումներ	
91.	Վտանգավոր նյութերի կառավարում	
92.	Անտառային հրդեհներ	
93.	Գործողություններ արտակարգ իրավիճակների և անհաղթահարելի ուժի ազդեցության ժամանակ	
94.	Արարատի մարզին սպառնացող արտակարգ իրավիճակները	
95.	Մարդու և շրջակա միջավայրի խոցման ժամանակակից միջոցներ	
96.	Էկոարշավներ	
97.	Ծրագրի ամփոփում	
98.	Սահիկաշարով կատարած աշխատանքների լուսաբանում	
99.	Պատի թերթ	
100.	Ծրագրի փակում	

